

שאלות ותשובות לשינון וחזרה  
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

## תלמודו בידו

### דף קיז עמוד א

א] האם ברכת גאולה שבסוף ההגדה פותחת ונחתמת בברוך, ומדוע ?

ב] הללוי-ה, כְּסִי-ה, ידידי-ה, מרחבי-ה, האם הן מְלָה אחת או שתיים ?

ג] כמה מאמרות של שבח נאמרו בספר תהלים ?

ד] מי חיבר את ההלל ?

א] ר' טרפון: פותח בברוך ואינו חותם בברוך, לפי שכולה הודאה אחת [כברכת הפירות]. ר' עקיבא: אף חותם בברוך, לפי שמוסיף בה דברי ריצוי ובקשה. וכן הלכה.

ב] הללוי-ה: לרב חסדא, מילה אחת [והיא חול], ומשמעותה הללוהו בהילולים הרבה. לרב ולרבה, שתי מילים [וי-ה הוא קודש]. ור"י בן לוי סתר משנתו בזה. כְּסִי-ה: לרב ולרב חסדא, מילה אחת. לרבה, שתי מילים. ידידי-ה: לרב חסדא, מילה אחת. לרב, שתי מילים, ידיד תיבה של חול, וי-ה קודש. מרחבי-ה: לרב ולרבה, מילה אחת. לרב חסדא, ספק.

ג] עשרה. למנצח. בנגינות [נאמרו על לעתיד לבא]. משכיל [נאמר על ידי מתורגמן]. מזמור. שיר המעלות. אשרי. תהילה. תפילה. הודו. הללוי-ה. והוא הגדול מכולם, שכולל שם ה' יחד עם שבח בכת אחת.

ד] חכמים: הנביאים תקנו שאומרים הלל אחר שנגאלו מצרה, כגון בחנוכה. ר' מאיר: דוד [אך קשה, וכי יתכן שאמרו "כמוהם יהיו עושיהם" בשעה שפסל מיכה קיים]. ר' יוסי: משה וישראל אמרוהו כשעלו מן הים [שלא מסתבר שעד דוד לא אמרו הלל]. ר' יהודה: יהושע וישראל אמרוהו בשעה שעמדו עליהם מלכי כנען. ר"א המודעי: דבורה וברק. ר"א בן עזריה: חזקיה וסייעתו, כשעמד עליהם סנחריב. ר' עקיבא: חנניה מישאל ועזריה. ר' יוסי הגלילי, מרדכי ואסתר.